

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

319

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *het bijvoegen van een alimentatieberekening bij uitspraken over alimentatie* (ingezonden 9 september 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 22 oktober 2014) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 84

Vraag 1

Herinnert u zich uw toezegging gedaan tijdens het Algemeen overleg van 31 oktober 2011 betreffende verschillende familierecht kwesties: «Ik ga met de Raad voor de rechtspraak regelen dat in alle gevallen alimentatieberekeningen bij de uitspraak gevoegd worden»?¹

Antwoord 1

Ja. Het algemeen overleg vond overigens plaats op 29 september 2011.

Vraag 2

Kunt u aangeven op welke manier u aan deze toezegging invulling heeft gegeven?

Antwoord 2

Ik heb bij brief van 11 oktober 2011 de toenmalige voorzitter van de Raad voor de rechtspraak, de heer mr. F.W.H. van den Emster, gewezen op mijn toezegging en gevraagd of het mogelijk is dat de alimentatieberekening standaard bij de alimentatiebeschikking wordt gevoegd en zo niet, welke bezwaren daartegen bestaan.

Bij brief van 19 december 2011 heeft de heer J.C. van Dijk, toenmalig lid van de Raad voor de rechtspraak, te kennen gegeven dat bovengenoemde vraag is besproken binnen het verband van de Landelijke Overleggen van Voorzitters van de Familiesectoren van zowel de rechtbanken als de gerechtshoven en dat de uitkomst hiervan is dat men niet voornemens is de alimentatieberekening standaard bij de alimentatiebeschikking te voegen.

In de reactie van de Raad wordt voorts aangegeven dat, hoewel er enkele gerechten zijn die de berekening aanhechten, het grote merendeel van de gerechten bezwaren heeft tegen aanhechting om de volgende redenen:

¹ Kamerstuk 28 867, nr. 24, pagina 39

- Het is een wettelijke plicht om een alimentatiebeschikking zo te motiveren dat de beslissingen nagerekend kunnen worden. De rechter geeft in zijn beschikking aan van welke gegevens hij bij de vaststelling is uitgegaan. Aanhechting zou ertoe kunnen leiden dat de motivering achteruit gaat.
- De status van de alimentatieberekening is niet duidelijk; het gaat niet om een puur rekenkundig model. Bij vaststelling van alimentatie vindt steeds een belangenafweging plaats en kan er derhalve van de alimentatieberekening worden afgeweken.

Vervolgens heeft de Raad naar aanleiding van mijn verzoek van 27 januari 2012 om nadere informatie over de beweegredenen en de praktijk van de gerechten die de berekening wel aanhechten, aangegeven dat het vraagstuk van het aanhechten van de alimentatie-berekening samenhangt met de motiveringsplicht van de rechter en in zoverre raakt aan het rechterlijk domein (brief van 24 februari 2012). Voorts is in deze brief aangegeven dat de werkgroep alimentatienormen zich buigt over een andere inrichting van het stelsel, waarbij vereenvoudiging en transparantie voorop moeten staan. Bij brief van 4 mei 2012 heeft de Raad aangegeven dat de voorstellen voor een vereenvoudigde vaststelling van kinderalimentatie gereed zijn en dat bij invoering daarvan de toegevoegde waarde van de draagkrachtberekening niet groot meer zal zijn, aangezien het systeem inzichtelijker wordt.

Ten slotte heeft de Raad naar aanleiding van deze vragen – desgevraagd- te kennen gegeven dat in de vergadering van 26 september jl van de Landelijke Overleggen van Voorzitters van de Familiesectoren geen eenduidige werkwijze is afgesproken met betrekking tot het al dan niet aanhechten van alimentatieberekeningen. De Raad verwijst in dit verband naar de conclusie bij het arrest van de Hoge Raad van 11 maart 2011 (BO9553), waarin onder verwijzing naar de relevante jurisprudentie wordt aangegeven dat de alimentatiebeschikking voldoende inzicht moet geven in de gedachtegang, die aan die beslissing ten grondslag ligt, in het bijzonder hoe de rechter, gelet op het partijdebat, tot zijn beslissing is gekomen, zonder dat de rechter op alle stellingen van partijen hoeft in te gaan. Voorts geeft deze conclusie aan dat de rechter niet is gehouden alle berekeningen in zijn beschikking op te nemen, mits uit de beschikking voldoende blijkt van welke gegevens hij bij de vaststelling van de alimentatie is uitgegaan.

Vraag 3

Ben u bekend met het feit dat nog altijd niet in alle uitspraken betreffende alimentatie een alimentatieberekening wordt bijgevoegd door de rechtbank, zodat het voor advocaten en cliënten moeilijk is de uitspraak adequaat te beoordelen of te begrijpen, hetgeen onduidelijkheid en gebrek aan acceptatie met zich mee kan brengen?

Antwoord 3

Ja. Zoals iedere rechterlijke uitspraak dient een alimentatiebeschikking goed gemotiveerd te zijn; de beslissing moet aan de hand daarvan nagerekend kunnen worden.

Vraag 4

Kunt u aangeven wat hiervan de oorzaak is en bent u bereid hier op korte termijn iets aan te doen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe gaat u dit alsnog bewerkstelligen? Per wanneer zullen de alimentatieberekeningen standaard bij de uitspraken gevoegd worden?

Antwoord 4

Hoewel het wellicht op het eerste gezicht lijkt dat het aanhechten van een alimentatieberekening tot meer duidelijkheid leidt, ben ik van mening dat dit niet het geval is. Ik volg hierbij het door de Afdeling advisering van de Raad van State uitgebrachte advies inzake het verworpen initiatiefwetsvoorstel van het Lid Bontes in verband met het beperken van de duur van partneralimentatie en tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met het desverzocht verstrekken van berekeningen van draagkracht en behoefte in zaken betreffende partneralimentatie (Kamerstuk 33 311). Het initiatiefwetsvoorstel bevatte het voorstel dat de griffier desverzocht de berekeningen van de draagkracht en behoefte, die mede aan de beschikking ten grondslag liggen zou verstrekken bij een afschrift van een beschikking betreffende levensonderhoud jegens een gewezen echtgenoot.

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft in zijn advies over dit initiatiefwetsvoorstel (Kamerstuk 33 311, nr. 4) opgemerkt dat een op verzoek verschaft draagkrachtberekening geen onderdeel uitmaakt van de beschikking en daarmee geen procesrechtelijke betekenis heeft. Het is eerder verwarrend om een dergelijke berekening te verschaffen, aangezien daarmee in procesrechtelijke zin niets kan worden gedaan. De Raad merkt voorts op dat de rechter niet gebonden is aan een draagkrachtberekening. Hij kan daarvan in de beschikking om hem moverende redenen afwijken. Verschaffing van de draagkrachtberekening scheidt volgens de Raad van State ook daarom onduidelijkheid.

Gelet op de reactie van de Raad voor de rechtspraak en het advies van de Raad van State over bovengenoemd initiatiefwetsvoorstel van het Lid Bontes acht ik een nadere wettelijke voorziening niet opportuun. Immers een alimentatiebeschikking dient zo gemotiveerd te worden dat deze beslissing nagerekend kan worden. De rechter dient in zijn beschikking aan te geven van welke gegevens hij bij de vaststelling is uitgegaan.